

VETERİNER HEKİMLER DERNEĞİ DÜNYA GIDA GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) nün kuruluş tarihi olan 16 Ekim 1945 olması nedeniyle her yıl 16 Ekim günü Dünya Gıda Günü olarak kutlanmaktadır. Dünya Gıda Günü'nün 2023 yılı teması; ' Su Hayattır, Su Gıdadır, Kimseyi geride bırakmayın Bu tema ile gıdamızın temeli olan suyun kritik rolü vurgulanmaya amaçlanmaktadır. Bu tema, suyun, dünyadaki yaşamın sürdürülmesindeki hayati rolünün ve gıda kaynaklarımızla olan temel bağlantısının altını çiziyor. Sağlıklı her insanın, aşırı terleme ve ishal dışında günde en az 1,5 litre suya ihtiyacı bulunur. Su, dünyadaki yaşam için gereklidir. Su, dünya yüzeyinin 3/4 gibi büyük bir kısmını kaplar, ancak dünyadaki bu suyun % 2,5 kadarı tatlı sudur. Bu tatlı suyun da %70'i buzullarda, toprakta, yeraltı sularında, atmosferde bulunur. İnsan ve hayvan organizmasının %60-70'i sudan ibarettir. Kemiklerin bile % 25'i sudur. Kasların % 75'i, kanın %90'ını sudur. Besin maddeleri su vasıtasıyla doku ve hücrelere taşınır. Metabolizma artıkları, su ile atılırlar. Bir insan yemek yemeden 60 -80 gün yaşayabilir, ancak susuz bir hafta yaşayabilir. Kandaki su %3'ten fazla eksilirse, böbrekler metabolizma artıklarını geçiremeyecek hale gelir, vücut 2 litre su kaybetse halsizlik olur. Kısaca, su yaşam için gereklidir. Su insanlar, ekonomiler ve doğa için itici bir güçtür. Ancak değerli tüm doğal kaynaklar gibi tatlı su da sonsuz değil. Hızlı nüfus artışı, kentleşme, ekonomik kalkınma ve iklim değişikliği, gezegenin su kaynaklarını artan bir baskı altına sokuyor. Aynı zamanda, kişi başına düşen tatlı su kaynakları son yıllarda %20 azaldı ve onlarca yıldır süren kötü kullanım ve yönetim, kirlilik ve iklim değişikliği nedeniyle suyun bulunabilirliği ve kalitesi hızla bozuluyor. Bugün, Dünya nüfusunun 1/5'i yeterli içme suyuna erişimden mahkûm. 2050 'de su sıkıntısı çekenlerin oranının % 40 olması bekleniyor. Su kıtlığı giderek artan bir çatışma nedeni haline geldikçe, bu paha biçilmez kaynağa yönelik rekabet de artıyor. Su kadar gıda da önemlidir. Gıda açısından değerlendirirsek, hayvansal gıda olmadan sağlıklı olmak mümkün değil. Sağlıklı olabilmek için, erişkin bir insanın günlük diyetinde 50-60 gram kadar protein alması ve bunun en az 25 gramının hayvansal protein olması gerekir. Erişkinlerde günlük protein ihtiyacının en az yarısı hayvansal protein olmalı iken çocuklarda ve hamile -emziren kadınlarda 2/3-3/4 gibi bir oranı hayvansal protein olmalıdır. Nüfusumuzun 84,5 milyonu bulunduğu ülkemizde kişi başı yıllık hayvansal ürün tüketimlerine baktığımızda ise; beyaz ve kırmızı et tüketimimizin 36 kg, yumurta tüketimimizin 200 adet ve inek sütü tüketimimizin ise 120 litre (yoğurt, ayran, tereyağı, peynir vb. gibi bu rakam içerisindedir.) olduğu tahmin edilmektedir. Zira bu rakamlara, ülkemizdeki mülteciler ve turistler dâhil edilmemiştir. Bu tüketim miktarları, gelişmiş ülkelerin tüketim rakamlarının altında olmasının yanında ne yazık ki dünya ortalamasının da altındadır.

Veteriner Hekimler Derneği
Turkish Veterinary Medical Society

Gıdaya erişim kadar, gıdanın güvenliği de sağlık açısından önem taşımaktadır. Her insanın sağlıklı ve yeterli beslenme hakkı vardır. Veteriner hekim istihdamı bu açıdan önemlidir.

Gıdanın güvenliğini ve kalitesini kontrol etmek ve sürdürmek için, kontaminasyon ve gıda kaynaklı hastalıkların önlenmesinde, çiftlikten sofraya kadar gıda tedarik zinciri boyunca veteriner hekim kontrolünün önemi büyüktür. Veteriner hekimler, hayvansal kaynaklı gıdaların güvenliğini sağlamak için hem hayvan sağlığı hem de gıda hijyeni konusunda eğitim almaktadırlar. Sağlıklı hayvan, sağlıklı gıda ve sağlıklı toplum için hayvansal üretim ve gıda güvenliğinin teminatı olan veteriner hekimlerin, serbest veteriner hekimlik uygulamalarındaki sorunları giderilmeli, kamuda yeterince veteriner hekim istihdam yapılmalı, sağlık çalışanı olarak, veteriner hekimlerin özlük hakları ve sağlıkta şiddet gibi konulardaki mahrumiyetlerine son verilmelidir.

Okbesokul

Veteriner Hekimler Derneği
Genel Başkanı
Dr. Gülay ERTÜRK